

**ГЛАВНА СЛУЖБА
ЗА РЕВИЗИЈУ ЈАВНОГ СЕКТОРА
РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ**

78000 Бања Лука, Вука Караџића 4
Република Српска, БиХ
Тел: +387(0)51/247-408
Факс: +387(0)51/247-497
e-mail: revizija@gsr-rs.org

**Извјештај о проведеној финансијској ревизији
Општине Источни Дрвар
за период 01.01-31.12.2020. године**

Број: РВ057-21

Бања Лука, 30.07.2021. године

САДРЖАЈ

I	ИЗВЈЕШТАЈ ГЛАВНОГ РЕВИЗОРА	1
	Извјештај о ревизији финансијских извјештаја	1
II	ИЗВЈЕШТАЈ ГЛАВНОГ РЕВИЗОРА	4
	Извјештај о ревизији усклађености	4
III	РЕЗИМЕ ДАТИХ ПРЕПОРУКА	6
IV	КРИТЕРИЈУМИ ЗА РЕВИЗИЈУ УСКЛАЂЕНОСТИ	8
V	ИЗВЈЕШТАЈ О ПРОВЕДЕНОЈ РЕВИЗИЈИ (НАЛАЗИ).....	9
	1. Увод	9
	2. Провођење препорука из претходног извјештаја	9
	3. Закључак о функционисању система интерних контрола.....	10
	4. Набавке.....	12
	5. Припрема и доношење буџета.....	12
	6. Финансијски извјештаји.....	13
	6.1. Извјештај о извршењу буџета.....	14
	6.1.1. Приходи и примици	14
	6.1.2. Расходи и издаци	15
	6.1.3. Буџетски резултат (суфицит/дефицит)	17
	6.1.4. Нето финансирање	18
	6.1.5. Разлика у финансирању	18
	6.2. Биланс успјеха	18
	6.2.1. Приходи	18
	6.2.2. Расходи.....	18
	6.2.3. Финансијски резултат	18
	6.3. Биланс стања.....	18
	6.3.1. Актива	19
	6.3.2. Пасива.....	22
	6.3.3. Ванбилансна евиденција.....	22
	6.4. Биланс новчаних токова	23
	6.5. Временска неограниченост пословања	23

6.6.	Потенцијална имовина и потенцијалне обавезе.....	23
6.7.	Напомене уз финансијске извјештаје	23

I ИЗВЈЕШТАЈ ГЛАВНОГ РЕВИЗОРА

Извјештај о ревизији финансијских извјештаја

Мишљење са резервом

Извршили смо ревизију Консолидованог финансијског извјештаја Општине Источни Дрвар који обухвата: Биланс стања на дан 31.12.2020. године, Биланс успјеха, Извјештај о промјенама нето имовине, Биланс новчаних токова, Периодични извјештај о извршењу буџета и Периодични извјештај о извршењу по рачуноводственим фондовима за годину која се завршава на тај дан. Ревизијом смо обухватили преглед значајних трансакција, објашњавајућих напомена уз финансијске извјештаје и примјену рачуноводствених политика у ревидираном периоду.

По нашем мишљењу, осим за наведено у пасусу Основ за мишљење са резервом, Консолидовани годишњи финансијски извјештај Општине Источни Дрвар истинито и објективно приказују, у свим материјалним аспектима, финансијско стање имовине и обавеза на дан 31.12.2020. године и извршење буџета за годину која се завршава на тај дан, у складу са прописаним оквиром финансијског извјештавања.

Основ за мишљење са резервом

Ревизију смо извршили у складу са Законом о ревизији јавног сектора Републике Српске и релевантним ISSAI стандардима ревизије 2200-2810. Наша одговорност за провођење ревизије детаљније је описана у пасусу Одговорност ревизора. Ревизију смо спровели у складу са ISSAI 130 - Етичким кодексом, испунили смо наше остале етичке одговорности и независни смо у односу на субјекта ревизије.

Сматрамо да су прибављени ревизијски докази, с обзиром на прописани оквир финансијског извјештавања довољни и одговарајући и да обезбјеђују основ за наше ревизијско мишљење о финансијском стању имовине, обавеза и извора и извршењу буџета.

Као што је наведено под тачком 3. извјештаја:

Попис имовине и обавеза са стањем на дан 31.12.2020. године Општина Источни Дрвар није организовала и извршила у складу са одредбама Правилника о начину и роковима вршења пописа и усклађивања књиговодственог са стварним стањем имовине и обавеза, јер пописне листе не садрже податке о стварним количинама, извјештаји пописних комисија не садрже упоредни преглед стварног и књиговодственог стања имовине и обавеза и није донесена одлука о спровођењу процедура и начинима утврђивања узрока одступања књиговодственог од стварног стања и начину отклањања утврђених разлика.

Као што је наведено под тачком 6. извјештаја:

Приликом сачињавања Консолидованог финансијског извјештаја Општине Источни Дрвар за 2020. годину није извршена консолидација како је прописано чланом 123. Правилника о рачуноводству, рачуноводственим политикама и рачуноводственим процјенама за буџетске кориснике, јер није извршено укључивање нето имовине/капитала ентитета под њеном контролом или значајним утицајем из њихових биланса стања у Консолидовани биланс стања.

Као што је наведено под тачком 6.1.2.1. извјештаја:

Расходи за лична примања запослених су исказани мање за износ од 42.017 КМ, а више су исказани остали некласификовани расходи, јер бруто плате предсједника

Скупштине општине нису евидентирани у складу са одредбама члана 91. Правилника о буџетским класификацијама, садржини рачуна и примјени контног плана за буџетске кориснике.

Расходи за текуће одржавање су мање исказани за износ од 6.926 КМ, а издаци за инвестиционо одржавање, реконструкцију и адаптацију зграда и објеката, као и зграде и објекти више за наведени износ, јер расходи за насипање путева нису евидентирани у складу са чланом 92. став (6) Правилника о буџетским класификацијама, садржини рачуна и примјени контног плана за буџетске кориснике. Због наведеног, више је исказан и финансијски резултат текуће године за износ од 6.926 КМ.

Као што је наведено под тачком 6.3.1.1. извјештаја:

Спорна потраживања и корекција потраживања за ненаплаћене непореске приходе су исказана мање за износе од 152.347 КМ, јер није извршено евидентирање потраживања која су исказана у Извјештају из јединствене евиденције о пријављеним и уплаћеним порезима од Пореске управе Републике Српске у складу са чланом 11. Упутства о примјени међународног рачуноводственог стандарда за јавни сектор 23: Приходи од трансакција које нису трансакције размјене (порези и преноси).

Као што је наведено под тачком 6.3.1.2. извјештаја:

Зграде и објекти су исказани мање за износ од 210.054 КМ, а нефинансијска имовина у сталним средствима у припреми више за наведени износ, јер није извршен пренос средстава у припреми на средства у употреби, сходно члану 42. став (2) Правилника о рачуноводству, рачуноводственим политикама и рачуноводственим процјенама за буџетске кориснике.

Нематеријална произведена имовина је мање исказана за износ од 130.176 КМ, а више је исказана нематеријална стална имовина, јер Пројекат испитивање вода, Пројекат заштита изворишта, Стратегија развоја, Регулациони план и Просторни план, нису евидентирани у складу са чланом 24. Правилника о буџетским класификацијама, садржини рачуна и примјени контног плана за буџетске кориснике.

Као што је наведено под тачкама 6.5. и 6.7. извјештаја:

У Напоменама уз финансијске извјештаје није дато образложење везано за сталност пословања, како је дефинисано МРС ЈС 1 - Презентација финансијских извјештаја, параграфи 15 (ц) и 38.

Напомене уз финансијске извјештаје Општине Источни Дрвар не садрже све потребне информације у складу са захтјевима МРС ЈС и чланом 46. Правилника о финансијском извјештавању буџетских корисника.

Кључна питања ревизије

Кључна питања ревизије су она питања која, по нашем професионалном мишљењу, су била најзначајнија у вршењу ревизије финансијских извјештаја за годину која се завршава на дан 31. децембар 2020. године. Ова питања смо размотрили у оквиру ревизије финансијских извјештаја као цјелине, а у формирању нашег мишљења не дајемо одвојено мишљење о тим питањима. Осим питања описаних у пасусу Основ за мишљење са резервом нема других питања која треба објавити у извјештају о ревизији.

Одговорност руководства за финансијске извјештаје

Начелник Општине Источни Дрвар је одговоран за припрему и фер презентацију финансијских извјештаја у складу са Међународним рачуноводственим стандардима за јавни сектор и Међународним стандардима финансијског извјештавања. Ова одговорност обухвата: осмишљавање, примјену и одржавање интерних контрола које су релевантне за припрему и фер презентацију финансијских извјештаја који не садрже материјално значајне погрешне исказе настале услед преваре и грешке; одговарајућа објелодањивања релевантних информација у Напоменама уз финансијске извјештаје; одабир и примјену одговарајућих рачуноводствених политика и рачуноводствених процјена које су примјерене датим околностима и надзор над процесом извјештавања. При изради финансијских извјештаја руководство је одговорно да процијени сталност пословања и да објелодани питања везана за временску неограниченост пословања.

Одговорност ревизора за ревизију финансијских извјештаја

Наш циљ је да стекнемо разумно увјеравање о томе да ли финансијски извјештаји, као цјелина, не садрже материјално значајне погрешне исказе узроковане преваром или грешком, као и да сачинимо и објавимо ревизијски извјештај, који садржи наше мишљење. Разумно увјеравање представља висок ниво увјеравања, али није гаранција да ће ревизија, која је извршена у складу са ISSAI стандардима ревизије увијек открити материјално значајне погрешне исказе када они постоје.

Погрешни искази могу настати као последица преваре или грешке и сматрају се материјално значајним ако, појединачно или заједно, могу утицати на економске одлуке корисника које се доносе на основу финансијских извјештаја.

Због чињенице да се ревизија спроводи провјером на бази узорка и да у систему интерних контрола и рачуноводственом систему постоје инхерентна ограничења, постоји могућност да поједине материјално значајне грешке остану неоткривене.

Ревизија укључује спровођење поступака у циљу прибављања ревизијских доказа о износима и објелодањивањима датим у финансијским извјештајима. Избор поступака је заснован на ревизијском просуђивању и професионалном скептицизму, укључујући процјену ризика материјално значајних погрешних исказа у финансијским извјештајима, насталих услед преваре и грешке. Приликом процјене ризика, ревизор разматра интерне контроле које су релевантне за припрему и фер презентацију финансијских извјештаја, у циљу осмишљавања ревизијских поступака који су одговарајући у датим околностима, али не у циљу изражавања одвојеног мишљења о ефективности интерних контрола. Ревизија такође укључује оцјену примијењених рачуноводствених политика утемељених на временској неограничености пословања и значајних процјена извршених од стране руководства, као и оцјену опште презентације финансијских извјештаја.

Изјављујемо да смо поступили у складу са релевантним етичким захтјевима у вези са независношћу. Остварили смо комуникацију са одговорним лицима субјекта ревизије у вези са планираним обимом и временским распоредом ревизије, кључним ревизијским питањима и другим важним питањима и значајним налазима ревизије, укључујући значајне недостатке у систему интерних контрола који се могу идентификовати током ревизије.

Бања Лука, 30.07.2021. године

Главни ревизор

Јово Радукић, с.р.

II ИЗВЈЕШТАЈ ГЛАВНОГ РЕВИЗОРА

Извјештај о ревизији усклађености

Мишљење са резервом

Уз ревизију Консолидованог финансијског извјештаја Општине Истични Дрвар за 2020. годину, извршили смо ревизију усклађености активности, финансијских трансакција и информација исказаних у финансијским извјештајима са значајним законским и другим прописима.

По нашем мишљењу, осим за наведено у пасусу Основ за мишљење са резервом, активности, финансијске трансакције и информације исказане у Консолидованом финансијском извјештају Општине Источни Дрвар за 2020. годину су, у свим материјалним аспектима, у складу са прописима којима су регулисане.

Основ за мишљење са резервом

Ревизију усклађености смо извршили у складу са Законом о ревизији јавног сектора Републике Српске и ISSAI 4000 – Стандард за ревизију усклађености.

Вјерујемо да су прибављени ревизијски докази довољни и одговарајући и да обезбјеђују основ за наше мишљење о усклађености активности, финансијских трансакција и информација исказаних у финансијским извјештајима са прописима којима су регулисане.

Као што је наведено под тачком 3. извјештаја

У 2020. години са једним лицем је закључен уговор о раду на одређено вријеме на период дужи од шест мјесеци, што није у складу са чланом 61. став (1) тачка 2) Закона о службеницима и намјештеницима у органима јединице локалне самоуправе и са два лица уговори о дјелу за послове у дјелатности Општинске управе, што није у складу са чланом 205. Закона о раду.

Стања нефинансијске имовине у сталним средствима из Главне књиге трезора Општине Источни Дрвар нису усаглашена са стањима из Помоћне књиге основних средстава, што није у складу са чланом 26. став (3) Закона о трезору.

Као што је наведено под тачком 4. извјештаја

Поступак јавне набавке који се односи на набавку горива није проведен, што није у складу са чланом 6. Закона о јавним набавкама и нису прибављене гаранције за обезбјеђење у гарантном периоду за уговоре о уређењу простора и грађевинског земљишта, што није у складу са тендерском документацијом.

Као што је наведено под тачком 6.1.2.1. извјештаја

Средства гранта и једнократних новчаних помоћи су додјељивана без утврђених правила и критеријума и нису обезбијеђени извјештаји о утрошку средстава гранта, што није у складу са чланом 11. Одлуке о извршењу буџета Општине Источни Дрвар.

Одговорност руководства за усклађеност

Поред одговорности за припрему и фер презентацију финансијских извјештаја, начелник Општине је такође одговоран да осигура да су активности, финансијске трансакције и информације исказане у финансијским извјештајима у складу са прописима којима су регулисане.

Одговорност ревизора за ревизију усклађености

Поред одговорности да изразимо мишљење о финансијским извјештајима, наша одговорност подразумијева и изражавање мишљења о томе да ли су активности, финансијске трансакције и информације исказане у финансијским извјештајима, у свим материјалним аспектима, у складу са прописима којима су регулисане. Одговорност ревизора укључује обављање процедура како би прибавили ревизијске доказе о томе да ли је пословање Општине Источни Дрвар обухваћено према дефинисаним критеријумима, усклађено са законским и другим прописима. Процедуре подразумијевају процјену ризика од значајних неусклађености са законима и прописима који регулишу пословање Општине Источни Дрвар.

Бања Лука, 30.07.2021. године

Главни ревизор

Јово Радукић, с.р.

III РЕЗИМЕ ДАТИХ ПРЕПОРУКА

Препоруке везане за финансијске извјештаје

Препоручује се начелнику Општине да обезбиједи да се:

- 1) попис имовине и обавеза врши у складу са одредбама Правилника о начину и роковима вршења пописа и усклађивања књиговодственог са стварним стањем имовине и обавеза,
- 2) консолидација ентитета јавног сектора који нису буџетски корисници врши у складу са чланом 123. Правилника о рачуноводству, рачуноводственим политикама и рачуноводственим процјенама за буџетске кориснике,
- 3) расходи за нематеријалну произведену имовину, лична примања и одржавање путева евидентирају у складу са чланом 24, 91. и 92. став (6) Правилника о буџетским класификацијама, садржини рачуна и примјени контног плана за буџетске кориснике,
- 4) евидентирање пореских потраживања врши у складу са чланом 11. Упутства о примјени међународног рачуноводственог стандарда за јавни сектор 23: Приходи од трансакција које нису трансакције размјене (порези и преноси) и утврди основ за евидентирање краткорочних разграничења која се односе на дати аванс,
- 5) утврди статус уступљене војне имовине и дијела улагања на туђој имовини и на основу истог изврши евидентирање,
- 6) у Напоменама уз финансијске извјештаје објелодањују све потребне информације у складу са захтјевима МРС ЈС и чланом 46. Правилника о финансијском извјештавању буџетских корисника.

Препоруке везане за усклађеност

Препоручује се начелнику Општине да обезбиједи да се:

- 1) донесу интерна акта и улазна књиговодствена документација овјерава по систему двојног потписа у складу са дијелом одредби Закона о систему интерних финансијских контрола у јавном сектору Републике Српске и другом важећом законском и подзаконском регулативом,
- 2) запошљавање на одређено вријеме врши у складу са чланом 61. став (1) тачка 2) Закона о службеницима и намјештеницима у органима јединице локалне самоуправе и доноси план запошљавања у складу са чланом 64. наведеног закона, а уговори о дјелу закључују у складу са чланом 205. Закона о раду,
- 3) усагласе стања нефинансијске имовине у сталним средствима из Главне књиге трезора Општине са стањима из Помоћне књиге основних средстава, како је дефинисано чланом 26. став (3) Закона о трезору,
- 4) Дневник благајне закључује на крају сваког радног дана у којем је било промјена у благајни, како је дефинисано чланом 11. став (8) Закона о рачуноводству и ревизији Републике Српске,
- 5) уговори додјељују примјењујући поступке јавне набавке како је дефинисано чланом 6. Закона о јавним набавкама, прибављају гаранције за обезбјеђење

у гарантном периоду у складу са тендерском документацијом, а радови реализују у роковима како је дефинисано у уговору,

- 6) донесу интерна акта којима би се дефинисала правила и критеријуми за расподјелу средстава за грантове и једнократне новчане помоћи и обезбиједе извјештаји о утрошку средстава гранта у складу са чланом 11. Одлуке о извршењу буџета Општине Источни Дрвар.

IV КРИТЕРИЈУМИ ЗА РЕВИЗИЈУ УСКЛАЂЕНОСТИ

- Закон о буџетском систему Републике Српске,
- Закон о трезору,
- Закон о фискалној одговорности у Републици Српској,
- Закон о систему интерних финансијских контрола у јавном сектору у Републици Српској,
- Закон о локалној самоуправи,
- Закон о статусу функционера јединица локалне самоуправе,
- Закон о раду,
- Закон о водама,
- Закон о шумама,
- Закон о уређењу простора и грађењу,
- Закон о јавним набавкама
- Закон о доприносима,
- Закон о порезу на доходак грађана,
- Закон о посебном доприносу за солидарност,
- Закон о социјалној заштити Републике Српске,
- Закон о рачуноводству и ревизији Републике Српске,
- Закон о службеницима и намјештеницима у органима јединице локалне самоуправе,
- Правилник о условима, начину обавјештавања, обрачунавању и уплати доприноса,
- Правилник о начину и роковима вршења пописа и усклађивања књиговодственог са стварним стањем имовине и обавеза,
- Посебан колективни уговор за запослене у области локалне самоуправе Републике Српске,
- Појединачни колективни уговор за запослене у општинској управи општине Источни Дрвар,
- Одлука о извршењу буџета општине Источни Дрвар за 2020. годину,
- Упутство о начину и поступку успостављања и спровођења система финансијског управљања и контроле.

V ИЗВЈЕШТАЈ О ПРОВЕДЕНОЈ РЕВИЗИЈИ (НАЛАЗИ)

1. Увод

Општина Источни Дрвар (у даљем тексту: Општина) је територијална јединица локалне самоуправе која обухвата површину од 77 км² и чине је три насељена мјеста Потоци, Увала и Срнетица. На основу резултата пописа становништва из 2013. године, на територији Општине живи 79 становника. Одлуком Владе Републике Српске о степену развијености јединица локалне самоуправе за 2020. годину, Општина је сврстана у категорију изразито неразвијених јединица локалне самоуправе.

Општина остварује своје надлежности у складу са Уставом, Статутом, Законом о локалној самоуправи („Службени гласник Републике Српске“, број 97/16 и 36/19) и другим важећим прописима којима су дефинисана подручја одговорности, надлежности органа и начини финансирања.

Органи Општине су Скупштина општине као орган одлучивања и начелник који заступа и представља Општину и носилац је извршне власти.

Средства за рад Општине у 2020. години су обезбијеђена из пореских и непореских прихода, грантова и трансфера између или унутар јединица власти. Наведеним средствима финансирана је Општинска управа, Скупштина општине, Јавна здравствена установа Дом здравља „Др Душан Марчета“ Источни Дрвар и други примаоци грантова, као и субвенција и дознака на име социјалних давања. Предмет ревизије су Консолидовани финансијски извјештаји Општине за 2020. годину.

Општина је доставила примједбе на Нацрт извјештаја о проведеној финансијској ревизији за период 01.01-31.12.2020. године са додатном документацијом која није презентована ревизији до датума израде Нацрта извјештаја о проведеној финансијској ревизији. Примједба се прихвата и иста нема утицаја на налазе ревизије и дато мишљење.

Препоруке дате у овом извјештају, у циљу њиховог наглашавања, болдоване су и писане италиком словима.

2. Провођење препорука из претходног извјештаја

Главна служба за ревизију јавног сектора Републике Српске провела је финансијску ревизију Општине за 2016. годину и том приликом је дато једанаест препорука и то седам се односи на финансијске извјештаје, а четири на усклађеност, од којих је једна препорука за усклађеност дата Скупштини општине.

У складу са чланом 21. став (3) Закона о ревизији јавног сектора Републике Српске („Службени гласник Републике Српске“, број 98/05 и 20/14), Општина није сачинила Акциони план активности на реализацији препорука по извјештају о проведеној финансијској ревизији Општине Источни Дрвар за период 01.01-31.12.2016. године.

Од седам препорука датих за финансијске извјештаје једна препорука је проведена, а шест препорука је непроведених и односе се на попис имовине и обавеза (објашњење у тачки 3. извјештаја), евидентирање потрошње мобилних телефона, евидентирање аванса (објашњење у тачки 6.3.1.1. извјештаја), усаглашавање помоћне евиденције нефинансијске имовине са Главном књигом трезора (у даљем тексту ГКТ) и евидентирање нефинансијске имовине у складу са адекватним економским класификацијама (објашњење у тачки 3. и 6.1.2.1. извјештаја), евидентирање војне имовине (објашњење у тачки 6.3.1.2. извјештаја) и објављивање информација у Напоменама уз финансијске извјештаје (објашњење у тачки 6.7. извјештаја).

Од четири препоруке дате за усклађеност, три су дате начелнику Општине, од којих су двије проведене, а једна је дјелимично проведена. Иста је проведена у дијелу достављања извјештаја о проведеном поступку јавне набавке, а у дијелу који се односи на објављивање основних елемената уговора није проведена односно није актуелна, јер Општина нема своју web страницу. Једна препорука за усклађеност је дата Скупштини општине и иста није проведена, а односила се на доношење плана капиталних улагања и плана коришћења јавних површина.

3. Закључак о функционисању система интерних контрола

Правилником о организацији и систематизацији радних мјеста у Општини који је донесен у 2017. години, са двије исправке техничке грешке у 2018. години, систематизовано је 12 радних мјеста за 12 извршилаца. На дан 31.12.2020. године запослено је 15 извршилаца, и то 11 извршилаца на неодређено вријеме и четири извршиоца на одређено вријеме, од којих су три именована лица.

У 2020. години било је запослено једно лице на одређено вријеме због повећаног обима посла на период дужи од шест мјесеци, што није у складу са чланом 61. став (1) тачка 2) Закона о службеницима и намјештеницима у органима јединице локалне самоуправе („Службени гласник Републике Српске“, број 97/16). Такође, наведено радно мјесто није систематизовано. Начелник Општине је у току 2020. године са два лица закључио више уговора о дјелу за послове возача који су у дјелатности Општине, што није у складу са чланом 205. Закона о раду („Службени гласник Републике Српске“, број 1/16 и 66/18).

На основу одредби Закона о систему интерних финансијских контрола у јавном сектору („Службени гласник Републике Српске“, број 91/16) и Упутства о начину и поступку успостављања и спровођења система финансијског управљања и контроле („Службени гласник Републике Српске“, број 99/17) Општина је именовала одговорно лице које је задужено за успостављање, спровођење и развој финансијског управљања и контроле, донијела План рада и Годишњи извјештај о спровођењу планираних активности у успостављању и развоју система финансијског управљања и контроле за 2020. годину. Општина није донијела акт о управљању ризицима (члан 8. поменутог закона), дефинисала кључне пословне процесе и успоставила књигу пословних процеса (тачка 22. подтачке 3, 4. и 5. наведеног упутства).

У функционисању система интерних контрола, између осталог, ревизијом су утврђени слjedeћи недостаци:

- Скупштина општине није донијела план капиталних улагања, што није у складу са чланом 39. став (2) тачка 5) Закона о локалној самоуправи,
- на улазној књиговодственој документацији није примијењен систем двојног потписа и исту је овјеравао само начелник Општине, што није у складу са чланом 9. став (3) тачка 3) Закона о систему интерних финансијских контрола у јавном сектору,
- Начелник општине није донио план запошљавања за 2020. годину, што није у складу са чланом 64. Закона о службеницима и намјештеницима у органима јединице локалне самоуправе („Службени гласник републике Српске“, број 97/16), као и норматив потрошње горива за службена возила,
- Општина није издавала појединачна рјешења за утврђивање обавезе плаћања комуналне таксе према одредбама члана 9. став (1) Одлуке о комуналним таксама Општине,
- Општина нема донесен акт којим се прописују процедуре уплата на рачун и исплата са рачуна у систему Јединственог рачуна трезора према одредбама

члана 9. став (1) Закона о трезору ("Службени гласник Републике Српске", број 28/13 и 103/15),

- стања нефинансијске имовине у сталним средствима из ГКТ нису усаглашена са стањима из Помоћне књиге основних средстава на дан 31.12.2020. године, што није у складу са чланом 26. став (3) Закона о трезору,
- Дневник благајне се није закључивао на крају сваког радног дана у којем је било промјена у благајни, него мјесечно, што није у складу чланом 11. став (8) Закона о рачуноводству и ревизији Републике Српске („Службени гласник Републике Српске“, број 94/14 и 78/20).

Попис имовине и обавеза са стањем на дан 31.12.2020. године није у потпуности организован и извршен у складу са Правилником о начину и роковима вршења пописа и усклађивања књиговодственог са стварним стањем имовине и обавеза („Службени гласник Републике Српске“, број 45/16) - у даљем тексту Правилник о попису, јер:

- именоване комисије за попис нису сачиниле план рада (осим Комисије за попис покретне имовине) и пописне листе не садрже податке о стварним количинама (члан 17),
- нису извршене припремне радње као што су усаглашавање потраживања и обавеза са дужницима и повјериоцима, означавање предмета пописа етикетама или другим прописаним ознакама, што није у складу са чланом 15. став (2) и (3) Правилника о попису, а попис обавеза и потраживања није вршен аналитички, него је преузет укупан износ из ГКТ,
- Извјештаји о попису не садрже податке о датуму почетка и завршетка пописа, податке о стручној и професионалној квалификацији, упоредни преглед стварног и књиговодственог стања пописане имовине, као и преглед вриједносних разлика између књиговодственог и стварног стања (за покретну имовину само набројана имовина која није на локацији, без података о вриједности), што није у складу са чланом 20. став (1) тачка 1), 2), 3) и 4) Правилника о попису,
- начелник Општине није одлучио о спровођењу процедура и начинима утврђивања узрока одступања књиговодственог од стварног стања и о начину отклањања утврђених разлика, што није у складу са чланом 21. Правилника о попису, јер дио сталних средстава која већим дијелом чини војна имовина пренесена на Опшину (Там 110, Фап Дозер и друго - укупно 15 возила и радних машина), по Извјештају комисије није била на локацији возни парк, а у Књизи основних средстава је евидентирана.

Сходно горе наведеном и под тачкама 4. и 6.1.2.1. извјештаја успостављени систем интерних контрола није функционисао на начин да обезбиједи истинито и фер извјештавање и усклађеност са важећим законима и прописима.

Препоручује се начелнику Општине да обезбиједи да се:

- **запошљавање на одређено вријеме врши у складу са чланом 61. став (1) тачка 2) Закона о службеницима и намјештеницима у органима јединице локалне самоуправе и доноси план запошљавања у складу са чланом 64. наведеног закона,**
- **уговори о дјелу закључују у складу са чланом 205. Закона о раду,**
- **донесу интерна акта и улазна књиговодствена документација овјерава по систему двојног потписа, како је дефинисано дијелом одредби Закона о систему интерних финансијских контрола у јавном сектору Републике Српске и другом важећом законском и подзаконском регулативом,**

- *усагласе стања нефинансијске имовине у сталним средствима из Главне књиге трезора Општине са стањима из Помоћне књиге основних средстава, како је дефинисано чланом 26. став (3) Закона о трезору,*
- *Дневник благајне закључује на крају сваког радног дана у којем је било промјена у благајни, како је дефинисано чланом 11. став (8) Закона о рачуноводству и ревизији Републике Српске,*
- *попис имовине и обавеза врши у складу са одредбама Правилника о начину и роковима вршења пописа и усклађивања књиговодственог са стварним стањем имовине и обавеза.*

4. Набавке

Планом јавних набавки Општине за 2020. годину, са три допуне и измјене, планирана је вриједност јавних набавки у износу од 502.795 КМ (износи наведени у овој тачки извјештаја су без укљученог пореза на додату вриједност), и то два отворена поступка (303.050 КМ), три конкурентска захтјева за достављање понуда (111.550 КМ) и 29 директних споразума (85.195 КМ).

Према достављеном прегледу планираних и извршених процедура јавних набавки у 2020. години у складу са Законом о јавним набавкама („Службени гласник Републике Српске“, број 38/14) - у даљем тексту Закон, окончане су процедуре јавних набавки (260.558 КМ) и то један отворени поступак (84.942 КМ), два конкурентска захтјева за достављање понуда (100.335 КМ) и 37 директних споразума (75.281 КМ).

Ревизијским испитивањем обухваћене су набавке у укупној вриједности од 210.737 КМ (или 80% од вриједности уговорених набавки) и то један отворени поступак (84.942 КМ), два конкурентска захтјева за достављање понуда (100.335 КМ) и пет директних споразума (25.460 КМ).

У оквиру испитаних поступака јавних набавки и реализације закључених уговора утврђене су сљедеће неправилности:

- Општина је у 2020. години планирала јавну набавку горива (20.759 КМ), а приликом реализације плана није проведена процедура јавне набавке, што није у складу са чланом 6. Закона,
- за два уговора о уређењу простора и грађевинског земљишта добављачи нису доставили гаранције за обезбјеђење у гарантном периоду, што није у складу са тендерском документацијом и за исте се нису састављали записници о примопредаји иако су радови завршени, што није у складу са чланом 4. уговора,
- за радове на изградњи споменичког комплекса каснило се са реализацијом уговора, јер је рок за реализацију 45 дана од увођења извођача у посао, а радови су почели 15.08.2019. године (грађевински дневник) и до краја ове ревизије нису завршени.

Препоручује се начелнику Општине да обезбиједи да се уговори додјелују примјењујући поступке јавне набавке, како је дефинисано чланом 6. Закона о јавним набавкама, прибављају гаранције за обезбјеђење у гарантном периоду у складу са тендерском документацијом, а радови реализују у роковима како је дефинисано у уговору.

5. Припрема и доношење буџета

Скупштина општине Источни Дрвар је донијела Одлуку о усвајању Буџета Општине Источни Дрвар и Одлуку о извршењу Буџета општине Источни Дрвар за 2020. годину у износу од 1.342.989 КМ.

Према Одлуци о усвајању буџета планирани су порески приходи (252.000 КМ), непорески приходи (560.000 КМ), грантови (170.000 КМ), трансфери између или унутар јединица власти (63.831) и неутрошена средства из претходног периода (297.158 КМ) по основу накнаде коју плаћа корисник шума и шумског земљишта на основу Закона о шумама („Службени гласник Републике Српске“, број 75/08, 60/13 и 70/20).

Средства буџета за 2020. годину распоређена су на текуће расходе у износу од 687.814 КМ (расходи за лична примања 687.814 КМ, расходи за коришћење роба и услуга 191.000 КМ, субвенције 25.000 КМ, грантови 101.500 КМ, дознаке на име социјалне заштите из буџета 18.000 КМ и расходи по судским рјешењима 500 КМ), трансфере између и унутар јединица власти у износу 500 КМ, буџетску резерва у износу од 14.204 КМ и издатке за нефинансијску имовину у износу 640.471 КМ.

Након усвајања буџета, на основу четири одлуке о реалокацији средстава извршена је прерасподјела буџетских средстава у укупном износу од 62.300 КМ.

Код припреме и доношења буџета Општине за 2020. годину утврђена су одређена одступања у односу на буџетски календар дефинисан чланом 28. Закона о буџетском систему Републике Српске („Службени гласник Републике Српске“, број 121/12, 52/14, 103/15 и 15/16) која се односе на рокове за изјашњење Скупштине општине о нацрту извјештаја и достављању приједлога буџета Министарству финансија Републике Српске, као и усвајање буџета од стране Скупштине општине, који је усвојен 24.12.2019. године, а рок за усвајање по наведеном закону је 15. децембар.

Осим поменутог одступања у буџетском календару, ревизијом нису утврђене друге неусклађености у односу на регулативу која дефинише процес припреме и доношења буџета.

6. Финансијски извјештаји

Општина је сачинила Консолидовани финансијски извјештај за кориснике буџета Општине Источни Дрвар за 2020. годину у складу са чланом 26. Правилника о финансијском извјештавању буџетских корисника („Службени гласник Републике Српске“, број 15/17) којег чини Биланс стања, Биланс успјеха, Извјештај о промјенама нето имовине, Биланс новчаних токова, Периодични извјештај о извршењу буџета (ПИБ), Периодични извјештај о извршењу по рачуноводственим фондовима (ПИФ) и Напомене уз финансијски извјештај.

Општина није извршила консолидацију приликом сачињавања Консолидованог финансијског извјештаја за 2020. годину, како је прописано чланом 123. Правилника о рачуноводству, рачуноводственим политикама и рачуноводственим процјенама за буџетске кориснике („Службени гласник Републике Српске“, број 115/17 и 118/18), јер није извршила укључивање ентитета под контролом ЈЗУ Дом здравља „Др Душан Марчета“ Источни Дрвар додавањем нето имовине/капитала из биланса стања истог у Консолидовани биланс стања, јер учешће у капиталу по основу оснивачког улога није исказано у ГКТ-у, што је наведено под тачком 6.3.1.2. извјештаја.

Препоручује се начелнику Општине да обезбиједи да се консолидација ентитета јавног сектора који нису буџетски корисници врши у складу са чланом 123. Правилника о рачуноводству, рачуноводственим политикама и рачуноводственим процјенама за буџетске кориснике.

6.1. Извјештај о извршењу буџета

Извршење буџета Општине за период 01.01-31.12.2020. године исказано је у обрасцу Периодични извјештај о извршењу буџета и обрасцу Периодични извјештај о извршењу по рачуноводственим фондовима. Укупни приходи су исказани у износу од 569.826 КМ, неутрошена средства из претходног периода по основу накнаде коју плаћа корисник шума и шумског земљишта исказана су у износу од 270.537 КМ, а укупни расходи и издаци у износу од 1.027.371 КМ и разлика у финансирању у негативном износу од 187.008 КМ. У обрасцу ПИФ на фонду 05 исказан је трансфер из трансакција између или унутар једница власти у износу од 50.010 КМ који је дозначен од Министарстава финансија Републике Српске за помоћ спречавања ширења висуса Корона. Наведени трансфер је кроз елиминацију у наведеном обрасцу, преко расхода – трансфера унутар исте јединице власти на фонду 05, пренесен на приходе – трансфере између или унутар исте јединице власти на фонд 01 (није планиран буџетом), а за исто није вршено усклађивање буџетских средстава према одредбама члана 35. Закона о буџетском систему Републике Српске.

Извршење прихода је мање за 46%, као и расхода и издатака за 23% у односу на Буџет Општине.

Скупштина општине је на сједници одржаној 25.05.2021. године донијела Одлуку о усвајању Извјештаја о извршењу буџета Општине за 2020. годину.

6.1.1. Приходи и примици

Општина је исказала приходе у обрасцу ПИБ у укупном износу од 569.826 КМ, а Општина није имала пословне догађаје који би захтијевали евидентирање примитама.

6.1.1.1. Приходи

Приходи су исказани по основу пореских прихода, непореских прихода, грантова и трансфера између или унутар јединица власти.

Порески приходи су исказани у износу од 207.768 КМ, а највећим дијелом се односе на индиректне порезе прикупљене од Управе за индиректно опорезивање (191.180 КМ), порезе за лична примања и приходе од самосталне дјелатности (16.462 КМ) и пореза на имовину (125 КМ). Порески приходи су усаглашени са Министарством финансија Републике Српске.

Непорески приходи су исказани у износу од 212.779 КМ, а највећим дијелом се односе на административне накнаде и таксе обрачунате у складу са Одлуком о општинским административним таксама (4.558 КМ), комуналне накнаде и таксе (1.198 КМ), накнаде за коришћење шума и шумског земљишта (205.518 КМ) и трансфере између или унутар исте јединице власти (146.932 КМ).

Накнаде за коришћење шума и шумског земљишта се односе на наплаћене приходе које је ЈП Шумарства „Шуме Републике Српске“ а.д. Соколац ШГ Клековача – Потоци дозначило Општини у складу са чланом 89. став (6) Закона о шумама. Општина је Министарству пољопривреде, шумарства и водопривреде доставила План утрошка средстава за 2020. годину, на који је Министарство дало сагласност.

Трансфери између или унутар јединица власти односе се на трансфере од Министарства управе и локалне самоуправе Републике Српске по основу одлука о исплати аконтације финансијских средстава неразвијеним и изразито неразвијеним јединицама локалне самоуправе (72.801 КМ), Министарства здравља и социјалне заштите Републике Српске (4.121 КМ), Републичког секретаријата за расељена лица и миграције Републике Српске за адаптацију стамбених зграда (20.000 КМ) и Фонда

солидарности за обнову Републике Српске за санацију посљедица и потешкоћа насталих услед ширења болести изазване вирусом (SARS-CoV-2) у Републици Српској (50.010 KM).

6.1.2. Расходи и издаци

Укупни расходи и издаци исказани су у износу од 1.027.371 KM, а чине их буџетски расходи и издаци.

6.1.2.1. Расходи

Буџетски расходи су исказани на фонду 01 у износу од 702.542 KM, а односе се на текуће расходе осим расхода обрачунског карактера (чине их расходи за лична примања запослених, расходи по основу коришћења роба и услуга, субвенције, грантови, дознаке на име социјалне заштите које се исплаћују из буџета Републике, општина и градова и расходи по судским рјешењима) и трансфере између различитих јединица власти у износу од 500 KM. По налазу ревизије расходи су мање исказани за износ од 6.926 KM (објашњено у наставку ове тачке извјештаја).

Расходе за лична примања запослених чине расходи за бруто плате запослених (286.949 KM), бруто накнаде трошкова и осталих личних примања по основу рада (53.409 KM) и накнаде плата запослених за вријеме боловања која се не рефундира (1.122 KM). По налазу ревизије бруто накнаде трошкова и осталих личних примања по основу рада су мање исказане за износ од 42.017 KM, а више остали некласификовани расходи на позицији остале бруто накнаде за исти износ, јер је Општина погрешно евидентирала бруто плате председника Скупштине општине (који своју дужност обавља са статусом запосленог лица) на осталим некласификованим расходима, што није у складу са чланом 91. Правилника о буџетским класификацијама, садржини рачуна и примјени контног плана за буџетске кориснике.

Расходе за бруто накнаде трошкова и осталих личних примања запослених по основу рада чине расходи за накнаде за топли оброк (20.255 KM), регрес за годишњи одмор (12.044 KM), дневнице за службена путовања у земљи (976 KM) и порезе и доприносе (20.134 KM).

Обрачун расхода за лична примања вршен је на основу Посебног колективног уговора за запослене у области локалне самоуправе Републике Српске, Појединачног колективног уговора за запослене у Општинској управи Источни Дрвар и других релевантних законских одредби.

Расходи по основу коришћења роба и услуга су исказани у износу од 221.526 KM, а највећим дијелом се односе на расходе по основу утрошка енергије, комуналних, комуникационих и транспортних услуга (17.755 KM), текућег одржавања (11.714 KM), путовања и смјештаја (22.054 KM, а износ од 20.759 KM се односи на потрошњу горива), стручних услуга (19.239 KM) и остале некласификоване расходе (145.558 KM).

Расходи по основу утрошка енергије, комуналних, комуникационих и транспортних услуга односе се на расходе по основу утрошка електричне енергије (5.686 KM), дрвета (5.292 KM), фиксног телефона (1.753 KM), мобилног телефона (600 KM), услуга интернета (2.977 KM) и за поштанске услуге (1.447 KM).

Расходи за текуће одржавање се највећим дијелом односе на расходе за остале услуге и материјал за текуће поправке и одржавање осталих грађевинских објеката (527 KM), текуће одржавање превозних средстава (10.195 KM) и остало текуће одржавање (920 KM). По налазу ревизије расходи за текуће одржавање су мање

исказани, а више издаци за инвестиционо одржавање, реконструкцију и адаптацију зграда и објеката, као и зграде и објекти за износе од 6.926 КМ, због погрешног евидентирања услуге насипања путева на издацима, што није у складу са чланом 92. став (6) Правилника о буџетским класификацијама, садржини рачуна и примјени контног плана за буџетске кориснике („Службени гласник Републике Српске“, број 98/16, 115/17 и 118/18). Због наведеног, за исти износ више је исказан финансијски резултат текуће године.

Расходи за стручне услуге се највећим дијелом односе на расходе за услуге платног промета (3.522 КМ), осигурања возила (1.154 КМ), објављивања тендера, огласа и информативних текстова (4.589 КМ), адвокатске услуге (1.429 КМ), трошкове одржавања лиценци (1.915 КМ), израде елабората (1.000 КМ) и остале стручне услуге (2.718 КМ).

Остали некласификовани расходи се највећим дијелом односе на расходе за бруто накнаде члановима комисија и радних група (14.795 КМ), бруто накнаде скупштинским одборницима (59.524 КМ), бруто накнаде по уговору о дјелу (17.192 КМ), остале бруто накнаде (42.017 КМ), репрезентацију у земљи (3.303 КМ), поклоне (1.202 КМ), таксе и накнаде за регистрацију возила (4.188 КМ), административне таксе (1.716 КМ) и остале расходе (2.079 КМ). По налазу ревизије наведени расходи су више исказани за износ од 42.017 КМ (објашњено у овој тачки извјештаја – расходи за лична примања запослених).

Субвенције су исказане у износу од 12.131 КМ, а највећим дијелом се односе на субвенцију за рад Предузећа за поштански саобраћај Републике Српске „Поште Српске“ а.д. Бања Лука у Општини Источни Дрвар у износу од 8.051 КМ и субвенције нефинансијским субјектима у области саобраћаја и веза – физичком лицу за куповину прикључног средстава 3.000 КМ. Додјела субвенција је вршена без примјене правила и процедура који су дефинисани Правилником о условидодјела сума и начину остваривања новчаних подстицаја за Општину.

Грантови су исказани у износу од 93.307 КМ, а највећим дијелом се односе на текуће грантове хуманитарним организацијама и удружењима (10.730 КМ, а износ од 10.430 КМ се односи на Црвени крст), спортским и омладинским организацијама и удружењима (8.790 КМ), организацијама и удружењима за афирмацију породице и заштиту права жена, дјеце, избјеглих и расељених лица, бораца и особа са инвалидитетом (2.700 КМ, од чега се износ од 2.500 КМ односи на Општинску борачку организацију), организацијама и удружењима у области здравствене и социјалне заштите, заштите животне средине и комуналне дјелатности (64.367 КМ, а износ од 60.000 КМ се односи на Дом здравља) и остале текуће грантове непрофитним субјектима у земљи (6.220 КМ).

Општина је вршила додјелу грантова на основу примљених захтјева, а начелник Општине је доносио одлуке о новчаној исплати без утврђених правила и критеријума. Већина корисника грантова нису подносили извјештаје о утрошку средстава, што није у складу са чланом 11. Одлуке о извршењу буџета Општине Источни Дрвар за 2020. годину.

Дознаке на име социјалне заштите које се исплаћују из буџета Републике, општина и градова су исказане у износу од 33.878 КМ. Највећим дијелом се односе на текуће дознаке штићеницима установа социјалне заштите у складу са Законом о социјалној заштити Републике Српске (8.575 КМ), текуће помоћи ученицима, студентима и појединцима у области науке и културе (11.800 КМ, а односи се на стипендије које су се додијелиле у складу са Правилником о стипендирању

студената и средњошколаца из буџета Општине) и остале дознаке – једнократне новчане помоћи (11.304 KM).

Једнократне новчене помоћи су се додјелјивале на основу примљених захтјева и донијетих одлука о новчаним исплатама од стране начелника Општине и Скупштине општине, без утврђених правила и критеријума за додјелу средстава.

Препоручује се начелнику Општине да обезбиједи да се

- **расходи за лична примања и одржавање путева евидентирају у складу са чланом 91. и 92. став (6) Правилника о буџетским класификацијама, садржини рачуна и примјени контног плана за буџетске кориснике,**
- **донесу интерна акта којима би се дефинисала правила и критеријуми за расподјелу средстава за грантове и једнократне новчане помоћи и обезбиједи извјештаји о утрошку средстава гранта у складу са чланом 11. Одлуке о извршењу буџета Општине Источни Дрвар.**

6.1.2.2. Издаци

Издаци су исказани у износу од 324.829 KM, а односе се на издатке за произведену сталну имовину (321.599 KM), непроизведену сталну имовину (2.457 KM) и залихе материјала, робе и ситног инвентара (773 KM). По налазу ревизије издаци су више исказани за износ од 6.926 KM (објашњено у тачки 6.1.2.1. извјештаја).

Издаци за произведену сталну имовину односе се на издате за изградњу и прибављање зграда и објеката, инвестиционо одржавање, реконструкцију и адаптацију зграда и објеката, набавку постројења и опреме и нематеријалну произведену имовину.

Издаци за изградњу и прибављање зграда и објеката исказани су у износу од 236.276 KM, а највећим дијелом се односе на геодетско снимање ски лифта и ски стазе (6.903 KM), израду главног пројекта за изградњу саобраћајнице у викенд насељу (7.079 KM), изградњу јавне расвјете (101.259 KM), израду и ревизију Главног пројекта за изградњу хелидрома (10.413 KM), вањско уређење испред зграде Општине (60.430 KM) и израду приступне саобраћајнице испред зграде Општине (47.207 KM).

Издаци за инвестиционо одржавање, реконструкцију и адаптацију зграда и објеката исказани су у износу од 9.032 KM, а износ од 6.926 KM односи се на услуге насипања пута које су погрешно евидентирано на издацима умјесто на расходима (објашњено у тачки 6.1.2.1. извјештаја).

Издаци за набавку постројења и опреме су исказани у износу од 70.031 KM, а износ од 63.890 KM се односи на изградњу топловода и котловнице у Општини.

Издаци за нематеријалу произведену имовину исказани су у износу од 6.260 KM, а односе се на израду урбанистичко техничких услова за изградњу инфраструктуре у обухвату „Измјена регулационог плана општине Источни Дрвар“.

6.1.3. Буџетски резултат (суфицит/дефицит)

У обрасцу ПИБ-а исказан је буџетски дефицит у износу од 457.545 KM, а представља збир бруто буџетског дефицита (132.716 KM) и нето издатака за нефинансијску имовину исказаних у негативном износу од 324.829 KM. Исказани бруто буџетски дефицит представља разлику између буџетских прихода (569.826 KM) и буџетских расхода (702.542 KM), а нето издаци за нефинансијску имовину исказани у негативном износу представљају разлику између примитака за нефинансијску имовину који нису исказани и издатака за нефинансијску имовину 324.829 KM.

6.1.4. Нето финансирање

Нето финансирање је исказано у износу од 270.537 КМ, као збир нето примитака од финансијске имовине, нето задуживања и осталих нето примитака који нису исказани и расподјеле суфицита (неутрошених намјенских буџетских средстава) из ранијег периода у износу од 270.537 КМ.

6.1.5. Разлика у финансирању

Разлику у финансирању у негативном износу од 187.008 КМ чини збир буџетског дефицита у износу од 457.545 КМ и нето финансирање у износу од 270.537 КМ.

6.2. Биланс успјеха

У Билансу успјеха за период 01.01 - 31.12.2020. године исказани су приходи у износу од 834.549 КМ и расходи у износу од 838.881 КМ.

6.2.1. Приходи

Приходи су исказани по основу буџетских прихода који су исказани у Периодичном извјештају о извршењу буџета у износу од 569.826 КМ (објашњено под тачком 6.1.1.1. извјештаја) и прихода обрачунског карактера у износу од 264.723 КМ. Приходе обрачунског карактера чине приходи од усклађивања вриједности имовине (191 КМ) и остали приходи обрачунског карактера (264.532 КМ), а евидентирани су на основу Извјештаја из јединствене евиденције о пријављеним и уплаћеним порезима за период 01.01-31.12.2020. године од Пореске управе Републике Српске – у даљем тексту Извјештај Пореске управе Републике Српске.

6.2.2. Расходи

Расходи су исказани у износу од 838.881 КМ, а односе се на буџетске расходе (702.542 КМ) и расходе обрачунског карактера (136.339 КМ). Буџетски расходи су образложени под тачком 6.1.2.1. извјештаја. Исказане расходе обрачунског карактера чине расходи по основу набавне вриједности реализованих залиха (773 КМ), обрачунате амортизације (134.716 КМ) и расхода од усклађивања вриједности имовине (850 КМ) на основу Извјештаја Пореске управе Републике Српске. Обрачун амортизације је извршен у складу са Правилником о примјени годишњих амортизационих стопа за буџетске кориснике („Службени гласник Републике Српске”, број 110/16), осим за Регулациони план и Просторни план за које је одређен неограничен вијек употребе, што није у складу са наведеним правилником, као и са чланом 25. став (6) и (9) Закона о уређењу простора и грађења („Службени гласник Републике Српске“, број 40/13, 106/15, 3/16 и 84/19) у којима је дефинисан вијек употребе.

6.2.3. Финансијски резултат

Финансијски резултат, као разлика прихода и расхода за 2020. годину, исказан је у негативном износу од 4.332 КМ. По налазу ревизије финансијски резултат је више исказани за износ од 6.926 КМ (објашњено у тачки 6.1.2.1. извјештаја).

6.3. Биланс стања

На дан 31.12.2020. године исказане су пословна актива и пословна пасива, као и укупна актива и укупна пасива у нето износу од 4.925.388 КМ.

6.3.1. Актива

Пословна актива Општине на дан 31.12.2020. године исказана је у износу од 5.704.103 КМ бруто вриједности, исправке вриједности од 778.715 КМ и нето вриједности од 4.925.388 КМ, а чине је текућа имовина у нето износу од 1.201.527 КМ и стална имовина у нето износу од 3.723.861 КМ. По налазу ревизије актива односно стална имовина је више исказана за износ од 6.926 КМ (објашњено у тачки 6.1.2.1. извјештаја).

6.3.1.1. Текућа имовина

Текућа имовина се односи на краткорочну финансијску имовину и разграничења у нето износу од 1.201.527 КМ (бруто вриједности 1.091.233 КМ и исправке вриједности у негативном износу од 110.294 КМ) по основу готовине и готовинских еквивалената, краткорочних потраживања, краткорочних разграничења и краткорочне финансијске имовине и разграничења између или унутар јединица власти. По налазу ревизије, бруто вриједност потраживања и исправка вриједности за ненаплаћене порезе, доприносе и непореске приходе су исказане мање за износе од 152.347 КМ, што је објашњено у наставку ове тачке извјештаја.

Готовина и готовински еквиваленти исказани су у износу од 694.453 КМ, а односе се на новчана средства у благајни (1.112 КМ) и на рачунима банака (693.341 КМ).

Краткорочна потраживања су исказана у бруто вриједности (350.573 КМ), исправке вриједности у негативном износу (110.294 КМ) и нето вриједности (460.867 КМ), а највећим дијелом чине их потраживања за ненаплаћене порезе, доприносе и непореске приходе.

Потраживања за ненаплаћене порезе, доприносе и непореске приходе исказана су у бруто вриједности (350.006 КМ), исправке вриједности у негативном износу (110.294 КМ) и нето вриједности (460.300 КМ). По налазу ревизије бруто вриједност потраживања и исправка вриједности за ненаплаћене порезе, доприносе и непореске приходе су исказане мање за износе од 152.347 КМ, јер је Општина у 2017. години на основу Извјештаја Пореске управе Републике Српске за 2017. годину извршила евидентирање погрешних предзнака за спорна потраживања за ненаплаћене непореске приходе и корекцију потраживања за ненаплаћене непореске приходе (спорна потраживања са негативним предзнаком, а корекцију потраживања са позитивним предзнаком). Такође, Општина у наредним годинама евидентирања извјештаја Пореске управе Републике Српске није вршила измјене наведених погрешно унесених позиција, што није у складу са чланом 11. Упутства о примјени међународног рачуноводственог стандарда за јавни сектор 23: Приходи од трансакција које нису трансакције размјене (порези и преноси) ("Службени гласник Републике Српске", број 109/16).

Краткорочна разграничења исказана у износу од 7.885 КМ се односе на унапријед плаћене расходе у земљи – авансе, а према писаном образложењу одговорних лица за потребе ревизије наведено је да је „наведени износ евидентиран у 2013. години и да нису у могућности дати образложење шта чини наведену позицију“.

Краткорочна финансијска имовина и разграничења између или унутар јединица власти исказана су у износу од 38.322 КМ, а највећим дијелом се односе на потраживања по основу трансфера од ентитета (37.827 КМ, а најзначајнији износ од 36.400 КМ је потраживање од Министарства управе и локалне самоуправе Републике Српске за помоћ изразито неразвијеним јединицама локалне самоуправе).

Препоручује се начелнику Општине да обезбиди да се евидентирање пореских потраживања врши у складу са чланом 11. Упутства о примјени међународног рачуноводственог стандарда за јавни сектор 23: Приходи од трансакција које нису трансакције размјене (порези и преноси) и утврди основ за евидентирање краткорочних разграничења која се односе на дати аванс.

6.3.1.2. Стална имовина

Стална имовина исказана је у износу од 4.612.870 КМ бруто вриједности, исправке вриједности од 889.009 КМ и нето вриједности од 3.723.861 КМ, а највећим дијелом чини је нефинансијска имовина у сталним средствима.

Акције и учешћа у капиталу по основу оснивачког улога у ЈЗУ Дом здравља „Др Душан Марчета“ Источни Дрвар Општина није исказала, што није у складу са чланом 61. став (4) Правилника о буџетским класификацијама, садржини рачуна и примјени контног плана за буџетске кориснике и чланом 78. Правилника о рачуноводству, рачуноводственим политикама и рачуноводственим процјенама за буџетске кориснике. Капитал Дома здравља није утврђен и исказан у новцу у документима о оснивању и регистрацији истог. С тим у вези, Општина није извршила ни консолидацију приликом сачињавања Консолидованог финансијског извјештаја за 2020. годину, што је наведено под тачком 6. извјештаја.

Нефинансијска имовина у сталним средствима исказана је у бруто вриједности (4.612.445 КМ), исправке вриједности (889.009 КМ) и нето вриједности (3.723.436 КМ), а чини је произведена стална имовина, драгоцјености, непроизведена стална имовина, нефинансијска имовина у сталним средствима у припреми и улагања на туђим некретнинама, постројењима и опреми.

Произведена стална имовина исказана је у нето вриједности (2.281.967 КМ), а чини је зграде и објекти, постројења и опрема и нематеријална произведена имовина.

Зграде и објекти исказани су у нето вриједности (2.153.206 КМ), а највећим дијелом чине их пословна зграда Општине пренесена са инвестиције у току на употребу (368.309 КМ), услуга геодетског снимања ски лифта и ски стазе (6.903 КМ), настрешница за моторна возила (20.272 КМ), путеви (1.203.157 КМ), Пројекат за лед расвјету (8.424 КМ), измјене и допуне „Главног пројекта за изградњу хелидрома“ и за ревизију Измјене и допуне истог (23.569 КМ) и водоводи у мјесним заједницама (533.637 КМ). По налазу ревизије вриједност зграда и објеката је више исказана за износ од 6.926 КМ (објашњено у тачки 6.1.2.1. извјештаја), а мање за износ од 210.054 КМ, јер вриједност изведених радова за изградњу јавне расвјете (101.259 КМ), приступне саобраћајнице (47.786 КМ) и вањског уређења испред зграде Општине (61.009 КМ) није пренесена са нематеријалне имовине у припреми на имовину у употреби, иако су радови завршени и достављене су окончане ситуације, што није у складу са чланом 42. Правилника о рачуноводству, рачуноводственим политикама и рачуноводственим процјенама за буџетске кориснике. Због наведеног више је исказана и нефинансијска имовина у сталним средствима у припреми за износ од 210.054 КМ. Општина је на дан 01.01.2021. године извршила пренос наведене имовине са припреме у употребу, те за исто није дата препорука.

Постројења и опрема исказани су у бруто вриједности (465.916 КМ), исправке вриједности (347.197 КМ) и нето вриједности (118.719 КМ), а највећим дијелом чине их три моторна возила (24.633 КМ), теретна возила (3.600 КМ), канцеларијски намјештај (11.434 КМ), рачунарска опрема (1.107 КМ) и топловод и котловница Општине (71.538 КМ). На основу Одлуке Владе Републике Српске о преносу права коришћења на покретној војној имовине из 2011. године са једном допуном Одлуке

из 2012. године, Општини је пренесено право трајног коришћења на дијелу покретне војне имовине која је враћена у посјед Републике Српске. За дио имовине из наведених одлука сачињене су материјалне листе о преузимању (теретна возила и приколице) и иста је евидентирана у пословне књиге Општине. У писаном образложењу за потребе ревизије наведено је да остала роба није евидентирана, јер иста није записнички констатована и задужена од стране комисије. Ревизијом је утврђено да је дио теретних возила евидентиран у пословним књигама, иако је додијељен правним лицима на трајно коришћење (уговор са ЈКП „Комуналац-Дрвар“ и „Јеловац“ доо Источни Дрвар), а такође у Извјештају пописне комисије наведено је да се дио евидентираних војних имовина „не налази на локацији“ (деталније у тачки 3. извјештаја).

Нематеријална произведена имовина исказана је у бруто вриједности (12.606 КМ), исправке вриједности (2.564 КМ) и нето вриједности (10.042 КМ), а највећим дијелом чини је регулациони план Срнетица у вриједности од 10.000 КМ. По налазу ревизије иста је мање исказана за износ од 130.176 КМ, а више је исказана непроизведена стална имовине (имовина која настаје природним путем), јер је Општина погрешно евидентирала Пројекат испитивања вода (15.912 КМ), Пројекат заштита изворишта (7.356 КМ) и Стратегију развоја, Регулациони план и Просторни план (106.908 КМ) на осталим природним добрима и нематеријалној непроизведеној имовини умјесто на нематеријалној произведеној имовини, што није у складу са чланом 24. Правилника о буџетским класификацијама, садржини рачуна и примјени контног плана за буџетске кориснике.

Непроизведена стална имовина исказана је у бруто вриједности (1.003.692 КМ), исправке вриједности (500 КМ) и нето вриједности (1.003.192 КМ), а чини је земљиште (886.248 КМ), остала природна добра – воде (15.912 КМ) и нематеријална непроизведена имовина (101.032 КМ). По налазу ревизије иста је више исказана за износ од 130.176 КМ, што је претходно објашњено у овој тачки извјештаја.

Нефинансијска имовина у сталним средствима у припреми исказана је у износу од 304.436 КМ, а највећим дијелом чини је изградња јавне расвјете (101.259 КМ), изградња споменичког комплекса (44.822 КМ), уређење простора и грађевинског земљишта испред зграде (60.430 КМ) и изградња приступне саобраћајнице (47.207 КМ). По налазу ревизије иста је више исказана за износ од 210.054 КМ, што је објашњено у овој тачки извјештаја – произведена стална имовина.

Улагања на туђим некретнинама, постројењима и опреми исказана су у износу од 133.761 КМ нето вриједности, а односи се на санације постојећег водовода Потоци (82.504 КМ), зграде Дома здравља у коју је смјештена Општинска управа (13.172 КМ) и стамбене зграде (38.085 КМ).

Општина је извршила улагање у *санацију постојећег Водовода Потоци* у ранијим годинама, а из истог се снабдијева водом привреда и становништво Општине, као и ЈПШ „Шуме Републике Српске“ АД Соколац ШГ „Клековача-Потоци“ Источни Дрвар, у чијем је власништву наведени Водовод. Скупштина општине је дана 17.03.2021. године донијела Одлуку о преносу власништва поменутог Водовода на Општину, без накнаде, а на основу договора са представницима Министарства пољопривреде, шумарства и водопривреде Републике Српске и ЈП „Шуме Републике Српске“ АД Соколац, како је наведено у Допису Општине дана 29.03.2021. године. Поступак преноса власништва је у току и до завршетка ревизије поступак није окончан.

Стамбена зграда у коју је Општина извршила улагање у реконструкцију крова и вањске столарије у 2016. години (39.880 КМ) је била у власништву Жељезница Републике Српске, како је наведено у писаном образложењу за потребе ревизије и

иста не испуњава услове за признавање као улагање на туђим некретнинама, како је дефинисано чланом 40. Правилника о буџетским класификацијама, садржини рачуна и примјени контног плана за буџетске кориснике, јер иста није узета/добијена на привремено коришћење ради обављање дјелатности. Након укидања ускотрачне пруге, Општина нема података о статусу власништва над поменутом зградом и у процесу је утврђивања истог. Земљиште испод наведене зграде је власништво Општине.

Препоручује се начелнику Општине да обезбиједи да се:

- **евидентирање нематеријалне произведене имовине врши у складу са чланом 24. Правилника о буџетским класификацијама, садржини рачуна и примјени контног плана за буџетске кориснике,**
- **утврди статус уступљене војне имовине и дијела улагања на туђој имовини и на основу истог изврши евидентирање.**

6.3.2. Пасива

Пословна пасива Општине на дан 31.12.2020. године исказана је у износу од 4.925.388 КМ, а чини је обавезе и разграничења и властити извори. По налазу ревизије пасива односно стална имовина је више исказана за износ од 6.926 КМ (објашњено у тачки 6.1.2.1. извјештаја).

6.3.2.1. Обавезе

Обавезе и разграничења на дан 31.12.2020. године исказане су у износу од 53.392 КМ по основу краткорочних обавеза и разграничења, а највећим дијелом се односе на обавезе за лична примања запослених и обавезе из пословања.

Обавезе за лична примања запослених исказане су у износу од 30.530 КМ, а чине их обавезе за бруто плате запослених и бруто накнаде (27.397 КМ) и обавезе за бруто накнаде трошкова и осталих личних примања запослених по основу рада, отпремнина и једнократних помоћи (3.133 КМ), а односе се на обрачуната лична примања запослених за децембар 2020. године.

Обавезе из пословања исказане су у износу од 20.482 КМ, а чине их обавезе за набавку роба и услуга (13.079 КМ), према физичким лицима (7.167 КМ) и за порезе и доприносе на терет послодавца (236 КМ).

До истека рока за израду и достављање годишњих финансијских извјештаја плаћене су све краткорочне обавезе које су биле на дан 31.12.2020. године.

6.3.2.2. Властити извори

Властити извори исказани су у износу од 4.871.996 КМ, а чине их трајни извори средстава у износу од 849.629 КМ и финансијски резултат у износу од 4.022.367 КМ (финансијски резултат ранијих година у износу од 4.026.698 КМ и негативан финансијски резултат текуће године у износу од 4.331 КМ). По налазу ревизије финансијски резултат текуће године је више исказан за износ од 6.926 КМ, што је објашњено у тачки 6.1.2.1. извјештаја.

6.3.3. Ванбилансна евиденција

Општина није имала пословне догађаје који би захтијевали ванбилансно евидентирање, према одредбама члана 89. Правилника о буџетским класификацијама, садржини рачуна и примјени контног плана за буџетске кориснике.

6.4. Биланс новчаних токова

У Извјештају о новчаним токовима исказани су приливи готовине из пословних активности у износу од 546.212 КМ и одливи готовине из пословних активности у износу од 703.734 КМ, што је резултирало негативним новчаним током из пословних активности у износу од 157.522 КМ. Општина је исказала негативан новчани ток од инвестиционих активности у износу од 362.859 КМ (без исказаних прилива, а одливи износе 362.859 КМ), а новчани ток из активности финансирања није исказан. Исказана готовина и готовински еквиваленти на почетку периода у износу од 1.214.834 КМ, негативан новчани ток из пословних активности и инвестиционих активности дају стање новчаних средстава на крају периода у износу од 694.453 КМ, а које је у односу на претходну годину мање за износ од 520.381 КМ.

Биланс новчаних токова Општине није сачињен у складу са чланом 42. Правилника о финансијском извјештавању буџетских корисника и захтјевима МРС ЈС 2 - Извјештаји о новчаним токовима, јер је услуга насипања путева евидентирана у оквиру одлива готовине из инвестициони активности умјесто у оквиру одлива готовине из пословних активности.

6.5. Временска неограниченост пословања

У Напоменама уз финансијске извјештаје није објелодањено да су финансијски извјештаји Општине састављени у складу са начелом сталности пословања, што није у складу са захтјевима МРС ЈС 1 - Презентација финансијских извјештаја (параграфи 15(ц) и 38).

Препоручује се начелнику Општине да обезбиједи да се у Напоменама уз финансијске извјештаје објелодањују информације везано за сталност пословања, у складу са МРС ЈС 1 - Презентација финансијских извјештаја.

6.6. Потенцијална имовина и потенцијалне обавезе

У писаном образложењу које је достављено од стране Општине за потребе ревизије, наведено је да на дан 31.12.2020. године нема покренутих судских спорова против Општине, као ни покренутих од стране Општине.

6.7. Напомене уз финансијске извјештаје

Уз финансијске извјештаје за 2020. годину сачињене су Напомене у којима су објелодањене неопходне опште информације о Општини, информације о основама за састављање финансијских извјештаја и информације о примijeњеним рачуноводственим политикама. Напомене нису сачињене у складу са одредбама члана 46. Правилника о финансијском извјештавању буџетских корисника и МРС ЈС 1 - Презентација финансијских извјештаја, јер нису објелодањене информације:

- о појединачним ставкама и структури збирних буџетских позиција расхода и издатака, узроцима значајних одступања у односу на план и претходну годину и промјени у нето имовини,
- за коришћене методе амортизације, корисни вијек употребе или коришћене стопе амортизације, усклађивање књиговодствене вриједности на почетку и на крају периода, како је дефинисано параграфом 88. МРС ЈС 17 - Некретнине, постројења и опрема,
- о новчаним токовима који произилазе из пословних и инвестиционих активности, што није у складу са МРС ЈС 2 – Извјештај о новчаним токовима (пар. 21, 25. и 56).

Препоручује се начелнику Општине да обезбиједи да се у Напоменама уз финансијске извјештаје објелодањују све потребне информације у складу са захтјевима МРС ЈС и чланом 46. Правилника о финансијском извјештавању буџетских корисника.

Ревизијски тим

Синиша Марковић, с.р.

Душка Поповић, с.р.